

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Ύλη κατατακτηρίων εξετάσεων 2016-2017

II12 – ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ Α΄

Επισκόπηση της Μεσαιωνικής Ιστορίας της Δύσεως (5^{ος} -15^{ος} αι.).

Εξεταστέα ύλη:

D. NICHOLAS, Η εξέλιξη του Μεσαιωνικού κόσμου, MIET 1999.

Σελ. 184-228, 267-312, 318-361, 385-413, 434-462, 491-520, 528-560, 631-665.

IA02 –ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Προϊστορικό Αιγαίο. Σύντομη επισκόπηση των πολιτισμών του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική Εποχή και την Εποχή του Χαλκού.

Εξεταστέα ύλη:

R. Treuil, P. Darque, J. Cl. Poursat, G. Touchais, **Οι πολιτισμοί του Αιγαίου** (σε μετάφραση), Αθήνα 1996: Εισαγωγή: **σελ. 89-122**, Πρώτο Βιβλίο (Νεολιθική εποχή και Πρώιμη Χαλκοκρατία), **σελ. 125-209**, Δεύτερο Βιβλίο (Η περίοδος των κρητικών ανακτόρων), μόνον τα κεφάλαια III, **σελ. 268-302** και V, **σελ. 345-383**

ΦΑ03- ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ I

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

Α΄: Διάγραμμα της ιστορίας της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας (Περίοδοι, χρονολ. όρια). -Εμφάνιση, ανάπτυξη, εξέλιξη των λογοτεχνικών ειδών από την αρχαϊκή έως και την κλασική περίοδο. -Είδη του ποιητικού και πεζού λόγου. Κυριώτεροι εκπρόσωποι των ειδών. - Χαρακτηριστικά της επικής ποίησης, του αρχαϊκού λυρισμού, της δραματικής ποίησης, της ιστοριογραφίας, της ρητορικής, της φιλοσοφίας.

Β΄: - Γλωσσικός και ερμηνευτικός σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων (κυρίως από τα αρχαία ελληνικά ποιητικά είδη, και ιδίως από την επική και αρχαϊκή λυρική ποίηση, εφόσον στα επόμενα εξάμηνα διδάσκονται είδη του αρχαίου ελληνικού πεζού λόγου).

- Η λογοτεχνική επική γλώσσα Ομήρου και Ησιόδου (κατά βάσιν ιωνική διάλεκτος, με αιολικά, μυκηναϊκά κ.ά. στοιχεία). - μετατροπή τύπων που διαφέρουν σε αντίστοιχους της αττικής διαλέκτου. – Λογότυποι, τυπικές σκηνές, τυπικά θέματα.

- Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική μετρική - δακτυλικό εξάμετρο.

I. ΚΕΙΜΕΝΑ

Μετάφραση, ερμηνευτικός σχολιασμός, γλώσσα – μετατροπή τύπων στην αττική διάλεκτο, μετρική ανάλυση των εξής:

- Ομήρου, *Ιλ.* Α 1-7, 348-373, Δ 473-489, Ζ 440-485, Ι 499-512, Ξ 292-353, Π 431-457, Ρ 434-440, Σ 54-77.
- Ομήρου, *Οδ.* α 1-10, θ 266-366.
- Ησιόδου, *Θεογ.* στ. 1-115, 116-206.
- Ησιόδου, *Έργα* στ. 1-10, 37-41, 59-69, 77-89, 109-210, 274-334.

Μετάφραση, ερμηνευτικός σχολιασμός, γλώσσα – μετατροπή τύπων στην αττική διάλεκτο των εξής:

- Αρχιλόχου του Παρίου, αποσπάσματα 191, 193, 196 West
- Μιμνέρμου του Κολοφωνίου, απ. 1 και 2 West
- Σόλωνος του Αθηναίου, απ. 5, 15, 18 West
- Σαπφούς, απ. 31, 47, 130 L.-P (=Voigt).
- Πινδάρου, 14ος *Ολυμπιονίκος*, και οι στ. 95-97 από τον 8ο *Πυθιονίκο*.
- Βλ. επίσης τα κείμενα στις εξεταζόμενες σελίδες της *Γραμματολογίας* της J. de Romilly.

Μετρική ανάλυση:

Όλοι οι στίχοι από τα έργα που χρησιμοποιούν το δακτυλικό εξάμετρο.

II. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

- **Jaqueline de Romilly** (ελληνική μετάφραση Θεώνη Χριστοπούλου-Μικρογιαννάκη), *Αρχαία Ελληνική Γραμματολογία*, Αθήνα (εκδόσεις Καρδαμίτσα) 1988, σελ. **13-96, 110-155**.

[**Συγκεκριμένα:** «Εισαγωγή»: σελ. **13-16**,

Κεφ. 1: «Ομηρος» (I. Το Έπος και η σύνθεσή του, Α) Η αναλογία, Β) Ο σύνθετος χαρακτήρας της γλώσσας, Γ) Ένας σύνθετος πολιτισμός, Δ) Η ποικιλία μέσα στα ίδια τα ποιήματα, Ε) Το Ομηρικό πρόβλημα, II. Το Έπος και η τελειοποίησή του, Α) Η δομή των δύο ποιημάτων 1. Η *Ιλιάδα*, 2. Η *Οδύσσεια*, Β) Ο Ομηρικός κόσμος 1. Οι θεοί μέσα στο έπος, 2. Το ανθρώπινο ιδεώδες, Γ) Η αγάπη προς τη ζωή, Δ) Η λογοτεχνική έκφραση, Παράρτημα: τα Κύκλια Έπη και οι Ομηρικοί Ύμνοι): σελ. **17-47**,

Κεφ. 2: «Η αρχαϊκή εποχή» (I. Ησιόδος, II. Η ποίηση στην αρχαϊκή εποχή από τον Όμηρο στον Πίνδαρο, 1. Η ιαμβική ποίηση, 2. Η ελεγειακή ποίηση, 3. Η προσωπική λυρική ποίηση, 4. Η χορική λυρική ποίηση προ του Πινδάρου, III. Πίνδαρος και Βακχυλίδης, IV. Η Προσωκρατική φιλοσοφία): σελ. **48-81**, **Κεφ. 3:** «Οι αρχές του 5ου αι.: γέννηση της τραγωδίας και της ιστορίας»: I. Αισχύλος: σελ. **82-96**,

Κεφ. 4: «Το θέατρο στο 2ο ήμισυ του 5ου αι.: Σοφοκλής, Ευριπίδης, Αριστοφάνης»: I. Σοφοκλής, II. Ευριπίδης, III. Αριστοφάνης: σελ. **110-143**, **Κεφ. 5:** «Οι νέες ιδέες στην Αθήνα στο δεύτερο ήμισυ του 5ου αι.» I. Ιατρική, Φιλοσοφία, Ρητορική: σελ. **144-155**].

- Πρβλ. τα αντίστοιχα κεφάλαια στο βιβλίο του **A. Lesky** (μετάφρ. Αγ. Τσοπανάκης), *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής λογοτεχνίας*, Θεσ/κη (εκδ. Κυριακίδη).

Για διευκρινίσεις για την ύλη των μαθημάτων και τα βιβλία, απευθυνθείτε στα γραφεία των καθηγητών:

- Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α΄ : καθηγήτρια κ. Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 4^{ος} όροφ. γρ. 403 και αναπλ., καθηγήτρια Νικ. Γιαντσή, 6ος όροφ. γρ. Ιστορικό Σπουδαστήριο.
- Προϊστορική Αρχαιολογία: επίκ. καθηγ. Ι. Παπαδάτος, 4^{ος} όροφ. γρ. 405 και λέκτ. κ. Α. Χασιακού, 4ος όροφ. γρ. 405
- Αρχαία Ελληνικά: επίκ. καθηγήτρια κ. Ευγ. Μακρυγιάννη, 7ος όροφ. γρ. 706 και επίκ. καθηγήτρια κ. Γ. Κάρλα, 6ος όροφ. γρ. 606.